

Historisch Platform

Jaarverslag 2004

Postbus 1757
1000 BT Amsterdam
Telefoon 020 4208598
www.historischplatform.nl
www.historischhuis.nl
Postgiro 4727346

Stiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur
Uitgeverij Meulenhoff
Van den Bergh van Heemsteede Stichting
Van Winter Fonds
Wijnhandel Chabrol

Geachte lezer,

Het Historisch Platform vierde in 2004 zijn twintigjarig bestaan. De stichting heeft inmiddels zelf geschiedenis geschreven. Twintig jaar belangenbehartiging voor historici, inzet voor meer contacten binnen de historische wereld, bouwen aan een netwerk, promotie van het werk van de historicus.

In dit jaarverslag vindt u een kritische terugblik op onze activiteiten in het jubileumjaar 2004.

U vindt hierin tevens een vooruitblik op onze plannen voor 2005 want het bestuur is ervan overtuigd dat het Historisch Platform zijn bestaansrecht nog lang niet heeft verloren!

Namens het bestuur,

Almut Sommer,
voorzitter

3. Historisch Café

Met het Historisch Café is er sinds het najaar van 2003 een ontmoetingsplaats gecreëerd voor (jonge) historici en historisch geïnteresseerden. Het is ook een plek waar het Platform jonge historici de gelegenheid biedt zich in een informele sfeer te oefenen in het organiseren van een bijeenkomst, het leiden van debatten en het voeren van interviews. Het publiek waardeert dit initiatief met blijvende belangstelling en zo is het eerste seizoen 2003/2004 ter tevredenheid afgesloten. Het bestuur van het Historisch Platform heeft dan ook zonder te twijfelen besloten het Historisch Café voort te zetten. Met enthousiasme is de redactie aan een nieuw seizoen begonnen. Redactie en bestuur zullen erover nadenken of deze succesformule ook naar andere steden kan worden geëxporteerd. Wij zullen ook de website www.historischcafe.nl inzetten om het bereik van het Historisch Café te vergroten. Binnenkort zullen de afleveringen online beluisterd en bekeken kunnen worden.

Daarnaast vereist de financiële situatie van het Historisch Platform dat er dit jaar nieuwe bronnen van inkomsten voor het Historisch Café worden aangeboord. Bestuursleden Michèle Jacobs en Liesbeth van de Grift vertegenwoordigen het bestuur in de redactie van het Historisch Café. Bestuurslid Marije Plooi zal de mogelijkheden voor uitbreiding van het Historisch Café naar andere steden onderzoeken.

4. Project 'Omissies'

Het project 'Omissies' vloeit voort uit het congres 'Culturele Bagage' dat het Historisch Platform eind 2002 organiseerde in samenwerking met de Vereniging voor Vrouwengeschiedenis (VVG) en de Stichting Vrouwengeschiedenis van de Vroegmoderne Tijd (SVVT). In het nieuwe project zal door vertoningen van films en aansluitend debat aandacht worden gevraagd voor de geschiedenis van migranten in Nederland. Daarmee wil het Platform de aandacht vestigen op dit tot nu toe onderbelichte aspect van de Nederlandse geschiedenis.

Bestuurslid Michèle Jacobs en oud-bestuurslid Barbara van den Broek hebben de contacten gelegd met de partners van dit project, de Stichting Geschiedenis, Beeld & Geluid, de Amsterdam School for Cultural Analysis en Imagine Identity & Culture. Het eerste deel van het project zal op 19 maart ten huize van Imagine IC ten uitvoer komen.

5. Najaarsdebat

In november 2004 heeft het HP in samenwerking met drie andere organisaties, waaronder het Duitsland Instituut Amsterdam (DIA), een grote discussiebijeenkomst georganiseerd over de ware aard van de DDR. Deze bijeenkomst was een groot succes met bijna 200 bezoekers en veel goede publiciteit en naamsbekendheid voor het HP. Met het organiseren van minstens een grote publieksbijeenkomst per jaar willen wij het Historisch Platform zichtbaar maken.

Wap Caron
Liesbeth van de Grift
Michele Jacobs
Vibeke Kingma
Henk Looijesteijn
Ewoud Poerink

Gelijk aan het begin van dit jaar besloot Maartje Broekhans na een proefperiode van enkele maanden haar functie neer te leggen en nam Almut Sommer de voorzittershamer over.

In mei namen wij afscheid van bestuurslid Henk Looijesteijn die Nederland verliet voor zijn promotieonderzoek in Florence. In september verliet Ewoud Poerink het bestuur. Penningmeester Danièle Rigter heeft na de zomer aangegeven afscheid te willen nemen maar haar functie te blijven vervullen tot een opvolger is ingewerkt. Het bestuur probeert via oproepen op de eigen website, in de nieuwsbrief en op de site van de vrijwilligerscentrale nieuwe bestuursleden te werven. In september meldde zich Marije Plooij bij het bestuur, zij is inmiddels aangenomen als algemeen bestuurslid.

Het bestuur bestond op 31 december 2004 uit:

Almut Sommer, voorzitter
Danièle Rigter, penningmeester
Willemien Schenkeveld, secretaris
Wap Caron
Liesbeth van de Grift
Michele Jacobs
Vibeke Kingma
Marije Plooij

3. Raad van Advies en Toezicht

De Raad van Advies en Toezicht bestond sinds de jaarvergadering van 13 maart 2004 uit:

Prof. Dr. Jkvr J.M. van Winter (erelid, qq-lid)
Dr. Paul van der Velde (erevoorzitter)
Drs. John Sijmonsbergen (erelid)
Drs. Marieke de Haan (erelid)
Drs. Èlke Boesten
Drs. Patricia Böschen
Drs. Barbara van den Broek
Drs. Hans van Dalen
Dr. Dirk Damsma
Drs. Hester Eisses

uit, een tweemaandelijks tijdschrift over geschiedenis en het historisch bedrijf. Er verschenen daarnaast verschillende publicaties over de positie van historici op de arbeidsmarkt en een gids met sprekers over een keur van historische onderwerpen. Verder organiseerde het Historisch Platform jaarlijks een studiedag rond een actueel historisch thema. De thema's van de laatste studiedagen waren respectievelijk sportgeschiedenis in 1997 en medische geschiedenis in 1998.

Vanaf 1999 werd het Platform een andersoortige organisatie. Het Historisch Nieuwsblad werd na onmin tussen het HP en HN ondergebracht bij uitgeverij Veen en het vaste secretariaat werd om budgettaire redenen afgeschaft. De doelstellingen van het bestuur werden weggebogen van de arbeidsmarktsituatie, die door de jaren heen stelselmatig beter was geworden, en meer gericht op netwerk- en serviceactiviteiten. Meest in het oog springend daarvan was de website www.historischhuis.nl, waarmee het Platform als eerste in Nederland de historische wereld op internet voor iedereen op een logische manier wist te ontsluiten.

Het Historisch Platform heeft in 2000, 2001 en 2003 meegewerkt aan de organisatie van de Nationale Geschiedisdagen. 2002 was het jaar van het congres Culturele bagage. In 2004 heeft het HP bijgedragen aan de door Stichting Anno georganiseerde Nacht van de Geschiedenis. Daarnaast maakt het HP naam door het organiseren van debat rond geschiedenis. Bij het tijdschrift *Nieuwste Tijd* verscheen najaar 2002 op initiatief van het HP een themanummer over historisch besef. In 2002 vond er op initiatief van het HP een groot debat plaats over de traditie van de verlichting in Europa. In oktober 2003 werd in Amsterdam het maandelijks Historisch Café in het leven geroepen. In november 2004 werd er weer een groot debat gehouden, ditmaal rond de vijftiende verjaardag van de val van de Berlijnse muur.

2. Doelstelling

Het Historisch Platform is een netwerkorganisatie voor en door historici. Het vinden van de juiste informatie en het leggen van contacten binnen de historische wereld is voor de meeste historici van groot belang. Het Historisch Platform wil historisch Nederland, met zijn labyrint van grote en kleine organisaties, inzichtelijk maken, onder andere door middel van een website. Het biedt historici die binnen en buiten het vak werkzaam zijn de gelegenheid met elkaar en met geschiedenis in contact te komen en te blijven.

3. Organisatie

Iedereen die de vastgestelde jaarlijkse contributie betaalt, kan zich als donateur aansluiten bij het Historisch Platform. Tijdens de jaarlijkse Donateursvergadering kunnen zij de leden van de Raad van Advies en Toezicht (RvAeT) benoemen. De term 'medewerkers' waarmee tot afgelopen jaar de betalende achterban werd aangeduid, is wegens passiviteit van bedoelde groep komen te vervallen.

form nu toch echt als meerderjarig worden beschouwd. De oud-voorzitters die het kind de moeilijke pubertijd hebben doorgehoopen – erevoorzitter Paul van der Velde, erelid en oud-voorzitter John Sijmonsbergen en oud-voorzitter Arjan Terpstra – keken in hun toespraken terug op hun voorzitterschap en gaven een indruk van de geschiedenis van het Platform: onstuimige groei in het begin van de jaren negentig, een diepe val eind jaren negentig om in de afgelopen vijf jaar weer op de rails te worden gezet, met een groter bestuur dan ooit. Het feest was een mooie gelegenheid om de oude en nieuwe generatie 'Platformers' kennis met elkaar te laten maken.

5. Historische Activiteiten

5.1 Nacht van de geschiedenis

Op 30 oktober werd voor het eerst op initiatief van Anno (voorheen Actueel Verleden) en in samenwerking met het Historisch Nieuwsblad, de KRO en het HP de nacht van de geschiedenis gehouden. Met de nacht en de week van de geschiedenis wil Anno een groter publiek in aanraking brengen met geschiedenis. Gezien de gemêleerdheid van het bij de nacht aanwezige publiek is die doelstelling bereikt. Het was gezellig druk en het publiek was welwillend en vriendelijk gestemd. De beide door het HP georganiseerde onderdelen (een speciale aflevering van het Historisch Café en de Speakers Corner) werden goed bezocht en gewaardeerd, zowel door de deelnemers als de bezoekers.

Door onze voorzitter, Almut Sommer, werd in de Speakers Corner iets gezegd over het spanningsveld tussen aandacht vragen voor het belang van geschiedenis en het met dat doel zodanig versimpelen van het geschiedverhaal dat de nuance verloren gaat. De verkiezing van de Grootste Nederlander is daarvan een goed voorbeeld maar ook ten aanzien van de doelstelling van Anno is het relevant om dit spanningsveld in de gaten te houden. Hier ligt een uitdaging voor iedereen die professioneel met geschiedenis bezig is. De verbinding tussen de wetenschap en het publiek loopt over een aantal schijven: uitgevers, onderwijs, media. Het zou mooi zijn als Anno er in slaagt om tussen alle betrokkenen een verbond te smeden. Alleen op die manier kan er aan een duurzame verbreding van het historisch besef worden gewerkt.

5.2 Activiteitencommissie

In het verleden waren in een aantal regio's afdelingen van het Historisch Platform. De regio's hadden een eigen budget en deden eens per jaar verslag van de activiteiten aan het bestuur. In de loop der jaren zijn de verschillende regiocommissies opgeheven en bleef uiteindelijk alleen de regio Utrecht actief. De naam van de regio is op gegeven moment veranderd in activiteitencommissie. De commissie organiseerde met enige regelmaat excursies voor donateurs van het Historisch Platform. Aan het eind van dit jaar heeft de commissie besloten voortaan door te gaan met de activiteiten binnen de Vereniging Oud Utrecht. Hiermee is een definitief einde gekomen aan de oude regiostructuur van het Historisch Platform.

In 2005 zullen vier projectdagen worden gehouden. Bij ieder van deze projectdagen staat de geschiedenis van één van de vier grote etnische minderheidsgroepen in Nederland centraal.

5.6 Wende-debat

Op 9 november organiseerde het Historisch Platform in samenwerking met het Duitsland Instituut Amsterdam, Felix Meritis en 'Stiftung zu Aufarbeitung der SED-Diktatur' een historisch debat ter gelegenheid van de vijftiende verjaardag van de val van de Berlijnse muur. Tijdens de bijeenkomst werd in drie bijdragen gesproken over de beginperiode van de DDR, het alledaagse leven en de eindfase van Oost-Duitsland. Sprekers waren Manfred Wilke, Stefan Wölle en Willem Melching. Het debat werd geleid door Georgi Verbeeck.

Het debat sloot aan bij een bestaande behoefte. Dit bleek uit de tweehonderd mensen die op het evenement afkwamen en enthousiast aan de discussie deelnamen.

6. Historisch Huis*

De webmaster van het eerste uur, Bart van den Bosch, nam eind 2004 afscheid. Zijn werkzaamheden werden overgenomen door Willemien Schenkeveld. Zij heeft de lay-out van de site geordend en opgefrist. Almut Sommer bleef de Sprekersgids onder haar hoede hebben en Vibeke Kingma beheerde ook in 2004 de Linkbibliotheek. Halverwege het jaar nam Wap Caron de verantwoordelijkheid voor de Recensiebank over van vertrekkend bestuurslid Henk Looijestein.

6.1 Linkbibliotheek

Ook in 2004 heeft de linkbibliotheek de aandacht van het bestuur gehad.

6.2 Almanak

Het bestand van de Almanak werd ook in 2004 gecontroleerd en geactualiseerd, middels een mailing aan alle in de Almanak vermelde instanties.

6.3 Sprekersgids

In 2004 meldden 7 historici zich aan als spreker. Dit is een opvallende stijging in vergelijking met vorig jaar toen wij slechts 2 aanmeldingen ontvingen. Dit wijst erop dat de bekendheid van de sprekersgids binnen de gemeenschap van historici groeit. De sprekersgids wordt gewaardeerd als mogelijkheid om eigen onderzoek onder de aandacht te brengen. Het aantal aanvragen voor lezingen is met ongeveer 3 per maand helaas zeer laag. Ook dit jaar is er geen sprake geweest van structurele promotie van de gids. Er is wel gewerkt aan de overzichtelijkheid van de gids. Dankzij Willemien Schenkeveld zijn de lezingen nu geordend in de verschillende periodes van de geschiedenis.

* Een statistische uitweiding over het bezoek aan het Historisch Huis vindt u als bijlage.

Begroting 2005

LASTEN	Begroot '05	Uitkomst '04
Personeelskosten		
Vrijwilligersvergoeding	0	0
Overig	0	0
subtotaal personeelskosten	0	0
Secretariaat		
Kantoorartikelen	700	614
Post (o.a. Nieuwsbrieven)	700	270
Telefoon	700	674
Drukwerk (o.a. Nieuwsbrieven)	600	1.720
Kopieerkosten	0	0
Betalingsverkeer	0	63
Contributies en abonnementen	200	152
Afschrijvingen	0	0
Overig	250	0
subtotaal secretariaatskosten	3.150	3.493
Apparaatskosten		
Boekhouding	0	0
Verzekeringen	300	230
Bestuurskosten	1.000	787
RvAeT	400	166
Huur	1.000	900
subtotaal apparaatskosten	2.700	2.083
Service		
Algemene kosten	0	0
Website (incl. Computerapp. '03)	6.220	1.436
Geschiedenisdagen	0	0
Historici in Bedrijf	0	0
Almanak	1.000	896
Oriëntatiegids	0	45
Spreekersgids	0	0
Publicatie (Jubileumboekje '04)	0	0
subtotaal service	7.220	2.377
Historische activiteiten		
Regio's	0	0
Studiedag (Nacht)	1.700	1.673
Buitendag (Novemberdebat '04)	5.000	4.443
Historisch Café	3.700	2.971
Omissies	5.000	202
subtotaal historische activiteiten	15.400	9.289
Public Relations		
Nieuwjaarsborrel (Jubileumfeest '04)	500	2.293
Promotiemateriaal	500	38
subtotaal public relations	1.000	2.331
Medewerkersdag	500	506
TOTAAL LASTEN	29.970	20.079